

Br. dok. 1S-22-O-10-3/1-2

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
o radu i aktivnostima Savske komisije za period
1. april 2009. – 31. mart 2010. godine

april 2010.

SADRŽAJ

I Uvod.....	5
II Aktivnosti Savske komisije	6
1. Integralno upravljanje vodama.....	9
1.1. Upravljanje riječnim slivom.....	9
1.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata.....	10
1.3. Upravljanje poplavama	11
1.4. Projekti i studije	12
2. Plovidba.....	16
2.1. Sigurnost plovidbe.....	16
2.2. Tehnički standardi	17
2.3. Sprječavanje zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom.....	17
2.4. Struktura plovnog puta	17
2.5. Projekti i studije	18
3. Međusektorska pitanja.....	21
3.1. Upravljanje informacijama.....	21
3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja.....	21
4. Suradnja i učešće javnosti	22
4.1. Suradnja sa međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama	22
4.2. Suradnja sa nacionalnim institucijama.....	23
4.3. Učešće javnosti i uključivanje interesnih grupa.....	24
5. Pravna pitanja	27
5.1. Protokoli uz Okvirni sporazum	27
5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška	28
6. Financijska pitanja.....	30
6.1. Budžet.....	30
6.2. Projekti i studije financirani u okviru posebnih fondova	31
6.3. Ostale aktivnosti.....	31
Dodatak I – Popis članova i zamjenika članova Savske komisije	
Dodatak II – Popis stručnih grupa Savske komisije	
Dodatak III – Sjednice Savske komisije	
Dodatak IV – Lista skraćenica	

I Uvod

Opći zadaci i nadležnosti Međunarodne komisije za sliv rijeke Save (Savska komisija) definirani su *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum)* i, detaljnije, Aneksom I Okvirnog sporazuma – *Statutom Međunarodne komisije za sliv rijeke Save*. Obveza Savske komisije da podnosi godišnji izvještaj o svom radu i aktivnostima Stranama Okvirnog sporazuma proizilazi iz člana 10. Aneksa I *Okvirnog sporazuma*.

Na temelju toga, pripremljen je *Godišnji izvještaj o radu i aktivnostima Savske komisije za 2009. godinu*. Izvještaj pokriva financijsku 2009. godinu Savske komisije, odnosno period od 1. aprila 2009. do 31. marta 2010. godine. Svi programi rada i planovi rada koji se navode u okviru godišnjeg izvještaja također odgovaraju navedenoj financijskoj godini.

Tokom izvještajnog perioda došlo je do daljnjeg intenziviranja aktivnosti Savske komisije, čime je postignut napredak u postizanju osnovnih ciljeva Okvirnog sporazuma, koji se odnose na:

- uspostavljanje međunarodnog režima plovidbe na rijeci Savi i njenim plovnim pritokama,
- uspostavljanje održivog upravljanja vodama u slivu rijeke Save, i
- sprječavanje/ograničavanje štetnih utjecaja poplava, suša, leda i akidenata, te smanjenje/eliminiranje njihovih negativnih posljedica.

Pomenuti napredak se detaljnije opisuje u poglavljima izvještaja koja slijede.

II Aktivnosti Savske komisije

Savska komisija je tokom izvještajnog perioda organizirala Drugi sastanak Strana Okvirnog sporazuma, te održala tri sjednice – 12. vanrednu sjednicu, 13. vanrednu sjednicu i 19. sjednicu.

Drugi sastanak Strana Okvirnog sporazuma

Drugi sastanak Strana Okvirnog sporazuma (održan u Beogradu, 1. juna 2009. godine) je okupio visoke zvaničnike četiri zemlje, kao i predstavnike relevantnih međunarodnih institucija i organizacija.

Slika 1. Drugi sastanak Strana Okvirnog sporazuma (Beograd, 1. juni 2009.)

Sljedeći dokumenti, koje je pripremila Savska komisija, su doneseni na Drugom sastanku Strana Okvirnog sporazuma:

- *Izveštaj o realizaciji Okvirnog sporazuma i rad Savske komisije za period 1. april 2007. – 31. mart 2009.*, u kojem su predstavljeni napredak koji su Savska komisija i Strane Okvirnog sporazuma postigle u implementaciji sporazuma, te informacije koje su dobijene putem *prvih nacionalnih izvještaja o implementaciji Okvirnog sporazuma*, i
- *Deklaracija*, kojom se definišu smjernice za daljnju implementaciju Okvirnog sporazuma i aktualiziraju brojne konkretne aktivnosti u cilju efikasnog provođenja sporazuma.

Dodatno tome, na sastanku je potpisan *Protokol o sprječavanju zagađenja voda prouzrokovano plovidbom uz Okvirni sporazum*.

Velika zastupljenost međunarodnih institucija i organizacija, kao što su Evropska komisija (EC), Ekonomska komisija za Evropu Ujedinjenih nacija (UNECE), Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR), Dunavska komisija (DC), Organizacija za sigurnost i suradnju u Evropi (OSCE) i Regionalno vijeće za suradnju (RCC), kao i njihove jasne poruke isporučene na sastanku, dokazale su da je 2009. bila godina uspješne suradnje Savske komisije sa pomenutim institucijama i organizacijama, u kojoj je ojačana uloga Savske komisije u međunarodnoj zajednici.

Sjednice Savske komisije

Rad Savske komisije u okviru tri sjednice uključivao je razmatranje pitanja koja se tiču svih područja rada predviđenih Okvirnim sporazumom, te donošenje zaključaka i odluka u pogledu sljedećih aktivnosti Savske komisije:

- Daljnju razradu strateških planova za sliv rijeke Save, kao što su *Plan upravljanja slivom rijeke Save (Sava RBM Plan)* i *Plan upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*, te integralnih sistema za sliv, odnosno Sava GIS-a te sistema za nadzor, prognozu i rano upozoravanje na akcidente i poplave;
- Nastavak aktivnosti na obnovi i razvoju plovidbe na plovnom putu rijeke Save, popraćenih pripremom dokumenata koja se odnose na sigurnost i tehnička pitanja plovidbe;
- Pripremu projekata i pronalaženje izvora financiranja;
- Daljnju izradu protokola uz Okvirni sporazum;
- Financijsko upravljanje i administraciju, te izradu internih propisa Savske komisije;
- Suradnju i učešće javnosti, uključujući organizaciju Dana rijeke Save za 2009. godinu i pripremu Plana aktivnosti za Dan rijeke Save za 2010. godinu, objavljivanje službenog biltena Savske komisije (*Sava NewsFlash*) i dvije stručne publikacije, *Izveštaj o Analizi sliva rijeke Save* i *Obnova i razvoj plovidbe u slivu rijeke Save*, te kontinuirano ažuriranje Internet stranice i izrada promotivnih materijala Savske komisije.

Slika 2. 19. sjednica Savske komisije (Zagreb, 26.-27. januar 2010.)

Imajući u vidu smjernice definirane *Deklaracijom Drugog sastanka Strana Okvirnog sporazuma*, Savska komisija je dogovorila daljnje aktivnosti u implementaciji Okvirnog sporazuma i započela pripremu strateškog sastanka sa visokim zvaničnicima Strana Okvirnog sporazuma na temu podsticanja implementacije Okvirnog sporazuma u područjima upravljanja vodama i okoliša.

Značajan trud je uložen u daljnju razradu ili finalizaciju protokola uz Okvirni sporazum. *Protokol o sprječavanju zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum* je potpisan na Drugom sastanku Strana Okvirnog sporazuma. Strane Okvirnog sporazuma su uskladile i parafirale tekst *Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum* čije potpisivanje se planira u okviru proslave Dana rijeke Save za 2010. godinu. *Nacrt Protokola o vanrednim situacijama uz Okvirni sporazum* je trenutno u procesu nacionalnih procedura koje prethode konačnom usuglašavanju teksta, dok je *Nacrt Protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum* finaliziran na nivou Savske komisije i distribuiran Stranama Okvirnog sporazuma radi provođenja nacionalnih procedura.

Posebna pažnja je pridavana procesu implementacije *Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koji zajednički koordiniraju ICPDR, DC i Savska komisija u suradnji sa EC. Ovogodišnji sastanak na temu implementacije *Zajedničke izjave* je ugostila Savska komisija.

Tokom izvještajnog perioda, *Ad-hoc* Stručna grupa za hidrološka pitanja u plovidbi je okončala sa svojim radom i predala preostale zadatke na realizaciju *Ad-hoc* stručnoj grupi za hidrološka i meteorološka pitanja, a uspostavljena je *Ad-hoc* Stručna grupa za RIS. Spisak aktivnih stručnih grupa Savske komisije je dat u Dodatku II ovog izvještaja.

Detaljan pregled aktivnosti Savske komisije je predstavljen u narednim poglavljima, a kratak pregled sjednica Savske komisije je dat u Dodatku III ovog izvještaja. Lista skraćenica je prikazana u Dodatku IV.

1. Integralno upravljanje vodama

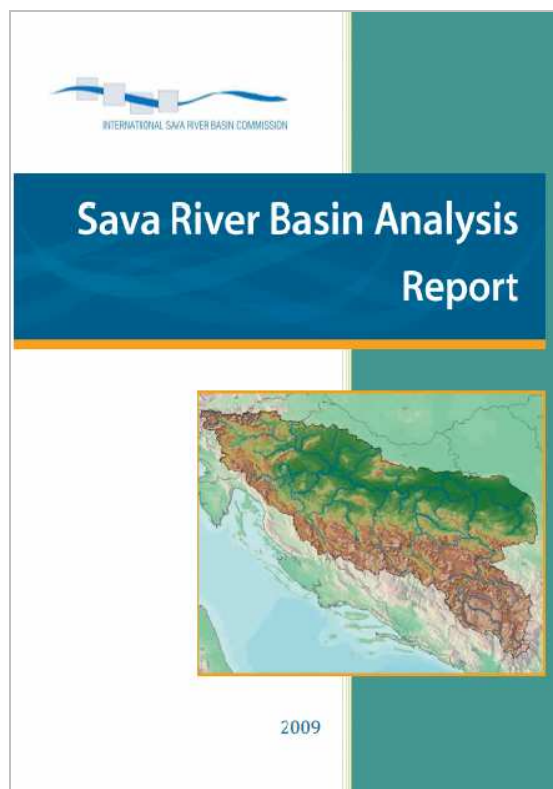
Aktivnosti u ovom području su, tokom izvještajnog perioda, bile fokusirane na izradu strateških planova (*Sava RBM Plan* i *Plan upravljanja rizikom od poplava*), te integralnih sistema (GIS i sistem za nadzor, prognozu i rano upozoravanje na akcidente i poplave) za sliv rijeke Save.

1.1. Upravljanje riječnim slivom

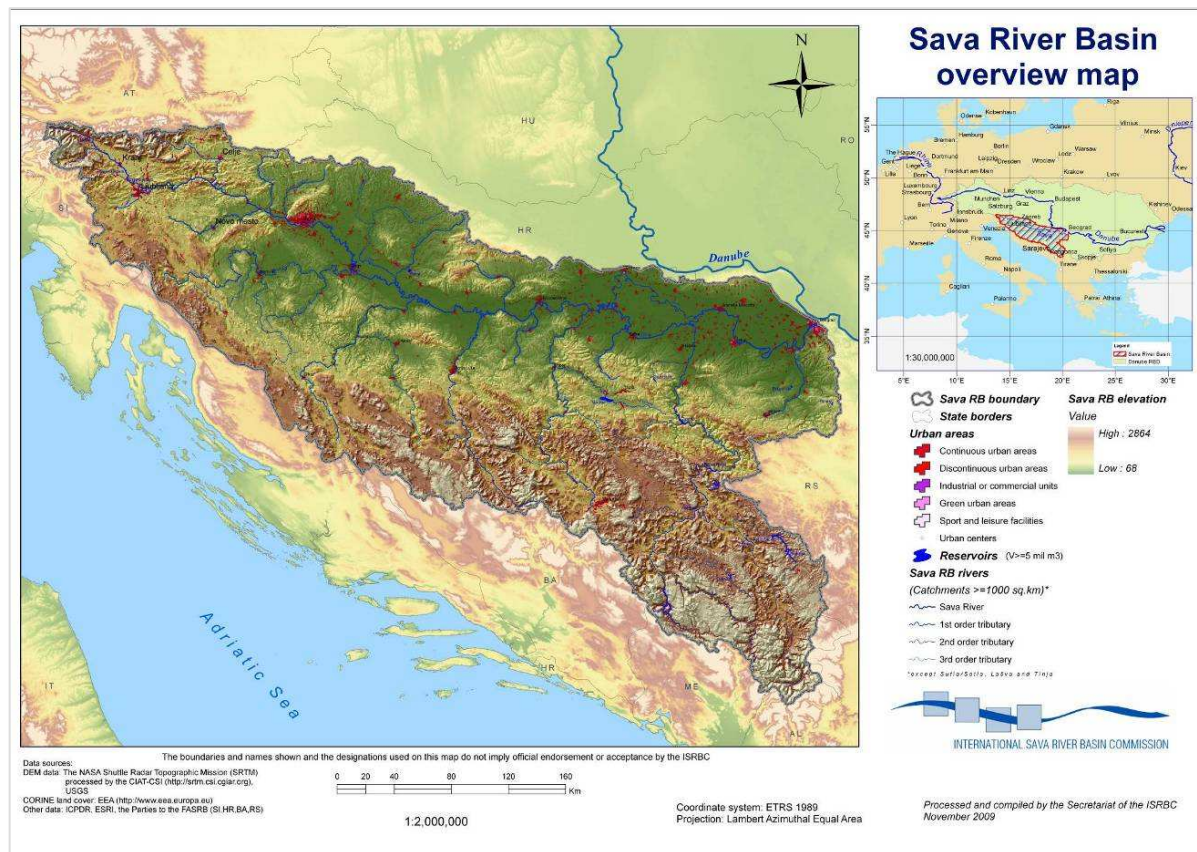
Izrada *Sava RBM Plana*, u skladu sa *Okvirnom direktivom o vodama Evropske unije (EU WFD)* i pod koordinacijom Savske komisije, svakako predstavlja ključnu aktivnost u ovom području. Prema tome, značajan trud je uložen u finalizaciju *Izveštaja o Analizi sliva rijeke Save*, što je dodatno prepoznato na Drugom sastanku Strana Okvirnog sporazuma.

Izveštaj o Analizi sliva rijeke Save sadrži karakterizaciju i procjenu vodnih resursa u slivu rijeke Save u skladu sa članom 5. *EU WFD*. Pored toga, *izveštaj* se bavi pitanjem kvantiteta voda i integracijskih pitanja kroz dodatno razmatranje bitnih pitanja kao što su upravljanje poplavama i razvoj plovidbe u slivu, te pruža velik broj GIS mapa zasnovanih na podacima Strana Okvirnog sporazuma i/ili sastavljenih od podataka iz drugih izvora (npr. EEA, NASA, JRC, itd.).

Nakon što je, najvećim dijelom, pripremljen radom Stalne stručne grupe za upravljanje riječnim slivom (PEG RBM) i Sekretarijata, te doprinosom ostalih stručnih grupa u skladu sa njihovom ekspertizom, *izveštaj* je u septembru 2009. usvojila Savska komisija, kao dobru podlogu za daljnje aktivnosti na izradi *Sava RBM Plana*. Integralna verzija *Izveštaja o Analizi sliva rijeke Save* (Slika 3), kao i *Mapa sliva rijeke Save* (Slika 4), je dostupna na Internet stranici Savske komisije.

Slika 3. *Izveštaj o Analizi sliva rijeke Save* (www.savacommission.org/publication)

Slika 4. Mapa sliva rijeke Save (www.savacommission.org/publication)

Činjenica da su se Strane Okvirnog sporazuma obvezale da će poštivati EU WFD, iako za neke od njih to nije pravno obvezujuće, kao i dobra suradnja Strana Okvirnog sporazuma u izradi Analize sliva rijeke Save, rezultirale su pozitivnom percepcijom Evropske komisije, koja je donijela odluku da će osigurati podršku za preostale korake u izradi prvog *Sava RBM Plana* do kraja 2011. godine.

S obzirom da je projekat koji finansira EC započeo u novembru 2009., tokom izvještajnog perioda učinjeni su inicijalni koraci, uključujući pripremu *Akcijskog plana za izradu Sava RBM Plana*, kao i početne aktivnosti na uspostavi Sava GIS-a. Više informacija o projektu predstavljeno je u Poglavlju 1.4 ovog izvještaja.

Dodatne aktivnosti u području upravljanja riječnim slivom su obuhvatale:

- pripremu nacрта dva protokola uz Okvirni sporazum, koja se bave pitanjima upravljanja nanosom i prekograničnim utjecajima (više informacija je dato u Poglavlju 5.1), i
- pripremu projekata u cilju pružanja doprinosa ili upotpunjavanja *Plana*, koji se bave pitanjima upravljanja nanosom, upravljanja podzemnim vodama i prilagođavanja klimatskim promjenama (neke od ovih aktivnosti su opisane u Poglavlju 1.4).

1.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata

Aktivnosti Savske komisije u ovom području su, tokom 2009., uglavnom bile usmjerene na učešće u testiranju Sistema ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata (AEWS), odnosno postojećeg sistema ICPDR-a, te na unaprjeđenje funkcioniranja sistema u Stranama Okvirnog

sporazuma. U 2009. godini su izvršena dva testiranja AEWS-a – najavljeni test koji je inicirala Savska komisija (3. decembar 2009.) i nenajavljeni test koji je inicirao ICPDR (3. marta 2010.). Svi Glavni međunarodni centri za alarmiranje (PIAC centri) u slivu rijeke Save su uspješno učestvovali u izvršenom testiranju. Nakon što je, u okviru rada Stalne stručne grupe za sprječavanje i kontrolu akcidenata (PEG APC), urađena analiza rezultata testova, u suradnji sa ICPDR-om je održana obuka za operativno osoblje PIAC centara u cilju razvijanja kapaciteta osoblja PIAC centara u Stranama Okvirnog sporazuma. Dodatno tome, održani su sastanci u Bosni i Hercegovini i Srbiji kako bi se prodiskutirale mogućnosti da PIAC centri ovih zemalja postanu non-stop operativni.

Pored toga, tokom godine su pripremljena dva projektna prijedloga – *Biodiverzitet i ekološki status nanosa, voda i biota u slivu rijeke Save* i *Sigurnosni sistem za upravljanje zagađenjem voda za sliv rijeke Save*. Više informacija o ovim projektima je dato u Poglavlju 1.4.

1.3. Upravljanje poplavama

Rad na *Protokolu o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum* je završen tokom izvještajnog perioda. Nakon konačnog usuglašavanja teksta, Strane Okvirnog sporazuma su parafirale protokol u januaru 2010., a očekuje se da će se potpisivati u junu 2010. godine. Međutim, nastavak već započetih zajedničkih aktivnosti u području upravljanja poplavama je, čak i prije formalne ratifikacije protokola, podstaknut na Drugom sastanku Strana Okvirnog sporazuma. Više informacija o protokolu je predstavljeno u Poglavlju 5.1.

U okviru aktivnosti na pripremi mapa opasnosti i rizika od poplava, suradnja sa Jedinicom za inženjeriju Vojske SAD-a (USACE) je nastavljena i intenzivirana. Postignuća u 2009. godini uključuju inicijalni georeferentni HEC-RAS model rijeke Save, koji je pripremio USACE, i hidraulički model rijeke Save, koji je pripremio Sekretarijat, na osnovu topografskih i hidroloških podataka prikupljenih od Strana Okvirnog sporazuma. Osnovne informacije o ovom projektu su date u Poglavlju 1.4.

Za potrebe *Izveštaja o Analizi sliva rijeke Save* pripremljen je aneks izvještaja koji predstavlja sažetak izvještaja o upravljanju poplavama na nivou cjelokupnog sliva i tri nacionalna izvještaja o upravljanju poplavama koja su podnijeli RS, HR i BA.

Akcijski planovi za poplave za glavne podslivove dunavskog sliva su pripremljeni u skladu s *Akcijskim programom za poplave za sliv rijeke Dunav* ICPDR-a. Savska komisija je prihvatila ulogu koordinatora u pripremi zajedničkog *Akcijskog plana za poplave za sliv rijeke Save (Sava FAP)*. *Sava FAP* je proizašao iz pojedinačnih akcijskih planova savskih zemalja, a sastavljanje *Sava FAP-a* je koordinirala Stalna stručna grupa za zaštitu od poplava (PEG FP) Savske komisije. Dodatno informacijama iz Aneksa II *Izveštaja o Analizi sliva rijeke Save*, također je za svaku zemlju pripremljen i prvi program mjera za postizanje definiranih ciljeva u upravljanju poplavama na njihovom dijelu sliva rijeke Save do 2015. godine. *Sava FAP*, koji je 2009. podnio ICPDR (Slika 5), predstavlja primjer dobre suradnje između dvije riječne komisije u skladu s postojećim Memorandumom o razumijevanju.

I završno, prijedlog projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* je pripremljen i podnesen UNECE-u. Prijedlog je odabran kao jedan od tri pilot projekta u UNECE regionu, a njegovo formalno odobrenje se očekuje u junu 2010. godine. Više informacija o ovom projektu je dato u narednom poglavlju.

Slika 5. Akcijski plan za poplave za sliv rijeke Save

1.4. Projekti i studije

Tokom izještajnog perioda se radilo na dole navedenim projektima Savske komisije u području upravljanja vodama:

1. Priprema i implementacija Plana upravljanja slivom rijeke Save

Glavni cilj projekta je olakšati prilagođavanje *aquis-u* EU za područje okoliša u upravljanju vodama putem identifikacije prioriternih ciljeva zajedničkih za sve zemlje u slivu rijeke Save, uključujući Crnu Goru.

Projekt sadrži dvije komponente. Prvu komponentu, *Tehnička pomoć u pripremi i implementaciji Sava RBM Plana*, vodi Generalni direktorat Evropske komisije za okoliš (DG ENV) a provodi Konzorcij iz Republike Slovačke, dok Savska komisija, putem Sekretarijata i PEG RBM, pruža pomoć i, do određene mjere, nadzire implementaciju projekta. Cilj ove projektne komponente je da se:

- pruži podrška i pomoć Savskoj komisiji i korisnicima projekta u pripremi i započinjanju provođenja integralnog RBM plana;
- izgrade neophodni kapaciteti i baza podataka za pripremu integralnog RBM plana za sliv rijeke Save;
- olakša koordinacija pomoćnih projekata u području voda u slivu rijeke Save.

Druga komponenta, *Podrška Savskoj komisiji u pripremi i implementaciji Sava RBM Plana*, predstavlja direktan grant EC Savskoj komisiji sa primarnim ciljem da se upotpune radovi i aktivnosti u okviru prve komponente, i to fokusiranjem na:

- prikupljanje podataka i izgradnju znanja;
- koordinaciju integralnog *Sava RBM Plana*;
- uspostavljanje jezgra Sava GIS-a;
- učešće javnosti i širenje informacija, i
- izradu prateće strategije za *Sava RBM Plan*.

Projekat je započeo u novembru 2009, a provodiće se tokom 2010. i 2011. godine. Ukupni budžet projekta iznosi 1.341.000 EUR (1. komponenta: 1.000.000 EUR; 2. komponenta: 341.000 EUR, od čega 300.000 EUR predstavlja kontribuciju EC, a 41.000 EUR iznosi 'in kind' kontribucija Savske komisije).

2. Hidromorfološki dio Izvještaja o Analizi sliva rijeke Save

Konačna verzija rezultata projekta, koja je predata Savskoj komisiji u maju 2009., se sastoji od *Izvještaja o hidromorfologiji sliva rijeke Save* i odgovarajuće GIS baze podataka. *Izvještaj* je bio veoma koristan za Analizu sliva rijeke Save i predstavljaće, zajedno sa GIS bazom podataka, doprinos budućem *Sava RBM Planu*.

3. Hidrološki izvještaj za Analizu sliva rijeke Save

Ovaj projekat je pripremljen kako bi doprinio dijelu Analize sliva rijeke Save koji se bavi pitanjem kvantiteta voda. Osim toga, projekat je omogućio sveobuhvatnu analizu postojećeg stanja hidrologije u slivu, popraćenu brojnim GIS mapama, te pružio smjernice za daljnje korake u ovom području. Konačni izvještaj je podnesen Savskoj komisiji u maju 2009. godine.

U okviru projekta su analizirane sve relevantne hidrološke studije urađene u slivu i dato je tumačenje njihovih rezultata. Projekat je, na osnovu analiza, ubrzao pripremu nove *Hidrološke studije za sliv rijeke Save*, kojoj su pružile podršku sve relevantne stručne grupe Savske komisije (*Ad-hoc* HM EG, PEG FP i PEG RBM), a potom i Drugi sastanak Strana Okvirnog sporazuma. U FY 2010., Savska komisija će nastaviti ulagati trud u pripremne aktivnosti i istraživati mogućnosti financiranja implementacije *Studije*.

4. Jedinstveni pregled stanja rijeke Save

Prijedlog projekta pod nazivom *Biodiverzitet i ekološki status nanosa, voda i biota u slivu rijeke Save* (BIOSED) su, na inicijativu Savske komisije, pripremile relevantne institucije Strana Okvirnog sporazuma. Fokus projekta je uklapanje direktiva EU, kao što su EU *WFD*, *Direktiva o staništima*, *Direktiva o vodi za kupanje*, sa Okvirnim sporazumom. Cilj projekta je da se pruži doprinos *Sava RBM Planu* i upravljanju prirodnim resursima i zaštićenim područjima (npr. uporedivi setovi podataka o ekološkom statusu rijeke Save i odabranih pritoka, evaluacija ekološkog statusa sliva, procedure uzorkovanja i metodološki pristupi za analizu voda, nanosa i biota, usklađene na prekograničnoj razmjeri, sistem efikasne razmjene podataka, prenošenje dobrih iskustava i praksi u slivu). Prijedlog projekta je podnesen Transnacionalnom programu za suradnju jugoistočne Evrope (TCP SEE), ali nije ispunio kriterijume kvalificiranosti. U budućnosti će se prvenstveno fokusirati na EU fondove kao moguće izvore financiranja.

5. Međunarodni sigurnosni plan za sliv rijeke Save

Prijedlog projekta pod nazivom *Sigurnosni sistem za upravljanje zagađenjem voda za sliv rijeke Save* (WACOSS) je pripremljen u okviru rada PEG APC Savske komisije. Projekat se bavi sigurnosnim upravljanjem zagađenjem voda u cilju uvezivanja institucija koje se bave upravljanjem vodama kao i onih uključenih u upravljanje stanjem pripravnosti i reagiranje u hitnim situacijama. Cilj projekta je osiguranje mjera u slučaju slučajnog ispuštanja supstanci koje mogu utjecati na korišćenje voda za različite namjene (voda za piće, uzgoj, navodnjavanje, industriju, plovidbu, itd.) kao i kvalitetu rijeka i vodnih ekosistema, a naročito područja od posebnog značaja. U svrhu efikasnog i djelotvornog upravljanja, razviće se platforma za modeliranje i razmjenu informacija putem koje će sva nadležna tijela i institucije moći da se upozore na eventualna ispuštanja opasnih supstanci, da prate razvoj situacije i usklađeno djeluju na istu. Prijedlog projekta je prijavljen na 2.

poziv u okviru TCP SEE. U skladu s prijedlogom, projekat bi trajao dvije godine, a njegov budžet iznosi 1,3 miliona Eura.

6. *Zajednička studija mapiranja poplava za rijeku Savu*

Studiju zajednički izvode Savska komisija i USACE. Dodatno inicijalno dogovorenoj pripremi Projektnog zadatka za zajedničku studiju mapiranja poplava za rijeku Savu, USACE je pristao izraditi i sljedeće:

- georeferentni HEC-RAS model rijeke Save;
- smjernice i geoprostorne alate za podršku mapiranja opasnosti i rizika od poplava,
- model geoprostorne baze podataka za snimanje i inventiranje hidrotehničkih građevina,

te izvršiti transfer izrađenih proizvoda i tehničku obuku eksperata iz savskih zemalja tokom septembra 2010. godine. Predviđeno je da se izvedu dogovorene aktivnosti, te da se u prvoj polovini 2010. pripremi plan o daljnjim koracima.

7. *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*

Nakon donošenja Smjernica o vodama i prilagođavanju klimatskim promjenama na 5. zasjedanju Sastanka Strana UNECE *Konvencije o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera (Konvencija o vodama)* u novembru 2009. godine, Strane su odlučile podsticati implementaciju smjernica kroz program pilot projekata i platforme za razmjenu iskustava o prilagođavanju klimatski promjenama u prekograničnom kontekstu.

Savska komisija je prijavila sliv rijeke Save koji je prihvaćen kao jedan od tri pilot projekta za prilagođavanje klimatskim promjenama, kao jedini pilot projekat za evropski sliv. Cilj projekta je pružanje podrške daljnjem širenju i jačanju suradnje u slivu rijeke Save radi ukazivanja na prekogranično upravljanje poplavama, naročito uzimajući u obzir utjecaje klimatskih promjena na upravljanje poplavnim rizicima. Projekat bi trebao upotpuniti i podržati tekuće zajedničke aktivnosti Strana Okvirnog sporazuma na nivou oba sliva, i savskog i dunavskog, i na taj način osigurati osnovu za pripremu zajedničkog *Plan upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*.

Implementacija projekta se planira u periodu od juna 2010. do decembra 2012. godine. Troškovi projekta, koji se procjenjuju na 180.000 USD, će se isfinancirati pod okriljem UNECE-a.

8. *Upravljanje nanosom u slivu rijeke Save*

Projekat bi trebao doprinijeti izradi *Plana upravljanja nanosom za sliv rijeke Save*, kao što je predviđeno nacrtom *Protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum*. Prijedlog projekta je podnesen UNESCO-u radi mogućeg financiranja u okviru Međunarodnog hidrološkog programa VII. Cilj projekta je da se izvrši pregled postojećih podataka o nanosu u slivu, procijeni ravnoteža nanosa za rijeku Savu, predloži izrada efikasnog sistema kontrole nanosa na nivou cjelokupnog sliva, podrži održivo prekogranično upravljanje nanosom u slivu, i unaprijede istraživački odnosi u slivovima Save i Dunava kroz uspostavljanje suradnje između akademskog sektora i različitih interesnih grupa. Očekivani period implementacije je dvije godine (sa početkom na jesen 2010.), a budžet iznosi 79.000 EUR.

9. *Analiza interesnih grupa i plan uključivanja javnosti za sliv rijeke Save*

Izvršenje projekta se planira u okviru pripreme *Sava RBM Plana*. Cilj projekta je da se istraži izvodivost uspostavljanja platforme za raznovrsne interesne grupe u slivu, da se identificiraju ključne interesne grupe u slivu, i da se osigura strategija za najefikasnije

uključivanje interesnih grupa u provođenje Okvirnog sporazuma. Projekat će se implementirati u suradnji sa GWP-Med i UNESCO-m. Period implementacije je osam mjeseci (sa početkom u drugoj polovini 2010.), a budžet iznosi 37.000 EUR.

Pored projekata Savske komisije navedenih u prethodnom tekstu, održavana je suradnja sa relevantnim eksternim projektima – WATCAP, DIKTAS i RISKBASE.

1. *Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save (WATCAP)*

Projekat su pokrenule Savska komisija i Svjetska banka, koja ga financira i izvodi. Cilj projekta je da se izvrši procjena mogućih utjecaja klimatskih promjena i da se, na osnovu dobijenih rezultata procjene, daju smjernice za različite podsektore u području voda (npr. plovidba, energetika, navodnjavanje, vodosnabdjevanje, zaštita od poplava, podzemne vode, zaštita okoliša) kako bi se unaprijedilo prilagođavanje klimatskim promjenama u slivu rijeke Save, uključujući potencijalna ulaganja u prilagođavanje klimatskim promjenama. Projekat je započeo u junu 2010. godine. Trajanje projekta je dvije godine, a budžet iznosi 300.000 USD.

2. *Zaštita i održivo korišćenje sistema prekograničnih akvifera u Dinarskom kršu (DIKTAS)*

Ovim projektom se prvi put, na globalnom nivou, pokušavaju uvesti principi održivog integriranog upravljanja u područje prekograničnih kraških slatkovodnih akvifera u sistemu kraških akvifera Dinarskog krša (jedan od najvećih svjetskih sistema kraških akvifera). Ciljevi projekta su da se omogući pravično i održivo korišćenje i upravljanje prekograničnim vodnim resursima sistema akvifera Dinarskog krša, i da se jedinstveni međusobno ovisni podzemni ekosistemi Dinarskog krša zaštite od prirodnih i vještačkih opasnosti, uključujući klimatske promjene. Projekat će provoditi UNDP-GEF, a izvršavati UNESCO IHP. Očekivani period implementacije je juni 2010. – juni 2014. godine, a budžet projekta je 5.860.000 USD.

3. *Koordinacijski radovi na upravljanju riječnim slivovima zasnovanom na riziku (RISKBASE)*

Projekat, koji se realizuje u okviru 6. Okvirnog programa EU (EU FP6), je osigurao pregled i sintezu evropskih znanja u vezi s integralnim upravljanjem sistema (podzemnih) voda - nanosa - zemljišta zasnovanom na procjeni rizika na nivou riječnog sliva. Projekat je trajao tri godine (septembar 2006. – septembar 2009. godine). Glavni ciljevi projekta su bili izrada vodećih principa za integralno upravljanje evropskim riječnim slivovima zasnovano na riziku i preporuka za implementaciju ovog pristupa u okviru politika i upravljanja. U tu svrhu je razmatran velik broj evropskih riječnih slivova, uključujući sliv rijeke Save, na osnovu doprinosa koji je dala Savska komisija.

2. Plovidba

Rad Savske komisije u području plovidbe se uglavnom fokusirao na obnovu i razvoj plovidbe na plovnom putu rijeke Save, što predstavlja apsolutni prioritet u ovom području.

Istovremeno je, u cilju nadogradnje odluka koje su već snazi i donošenja novih propisa u postojećem regulatornom sistemu, nastavljen rad na praćenju provođenja odluka o osnovnim propisima u području plovidbe, kao i na daljnjoj razradi tehničkih pravila i propisa o prijevozu opasnog tereta, u svrhu unaprjeđenja sigurnosti plovidbe i zaštite okoliša.

2.1. Sigurnost plovidbe

Tokom izvještajnog perioda, aktivnosti Savske komisije su se fokusirale na unifikaciju plovidbenih propisa na evropskom nivou i doradu *Pravila plovidbe na slivu rijeke Save* donesenih Odlukom br. 30/07 Savske komisije.

Proces unifikacije plovidbenih propisa na evropskom nivou, koji su vodili UNECE, Dunavska komisija, Centralna komisija za plovidbu rijekom Rajnom, Komisija za rijeku Mozel i Savska komisija, kao i Vlada Austrije, je završen, a rezultirao je novim tekstom *Evropskog koda za unutarnje plovne puteve (CEVNI)*, kojeg je UNECE donio u novembru 2009. godine. Treba napomenuti da su neki specifični zahtjevi iz *Pravila za plovidbu na slivu rijeke Save* (npr. u pogledu zapovjednika plovila, plovidbe u uvjetima smanjene vidljivosti) uneseni u novi tekst *CEVNI-a*, i da aktivno učešće Savske komisije u pomenutom procesu predstavlja veoma pozitivan znak za buduću suradnju sa ostalim riječnim komisijama i UNECE.

Uporedo s ovim procesom, Stalna stručna grupa za plovidbu (PEG NAV) je, sa fokusom na pitanja kao što su usklađivanje definicija, postavljanje zapovjednika plovila i njihove dužnosti, plovidba u uvjetima smanjene vidljivosti, radiotelefoniya u plovidbi i pravila „puta“, pripremila izmjene i dopune *Pravila plovidbe na slivu rijeke Save* (izmjene i dopune Odluke br. 30/07 Savske komisije). Prijedlogu pomenutog dokumenta dodano je i poglavlje o posebnim propisima za sektore „Beograd“ i „Gornji tok Save“, kao rezultat zajedničkog rada i izvrsne suradnje sa lučkim kapetanijama u Beogradu i Sisku. Donošenje izmjena i dopuna od strane Savske komisije i stupanje na snagu istih se očekuje tokom 2010. godine.

Dodatno navedenom, tokom izvještajnog perioda izvršene su sljedeće aktivnosti:

- Pripremljeni su nacrti *Priručnika za radiotelefonske usluge u slivu rijeke Save* i *Pravila za određivanje zimovnika i zimskih skloništa u slivu rijeke Save*;
- Prikupljene su *Elektronske plovidbene mape (ENC)* za plovni put rijeke Save od Beograda do Siska, koje su dostupne na Internet stranici Savske komisije;
- Započela je priprema *Priručnika za zapovjednike plovila u slivu rijeke Save* i *Albuma mostova u slivu rijeke Save*.

Treba naglasiti da će *Album mostova* biti prva publikacija takve vrste u slivu rijeke Save.

2.2. Tehnički standardi

Što se tiče tehničkih zahtjeva za plovila unutarnje plovidbe, Sekretarijat je pripremio nacrt *Tehničkih propisa za plovila u slivu rijeke Save*, koja je privremeno usvojila PEG NAV. Prije nego što Savska komisija bude razmatrala pomenute propise, dokument će se prevesti na jedan od službenih jezika Savske komisije, nakon čega će se izvršiti dodatne konsultacije sa relevantnim nacionalnim institucijama.

Nacrt *Propisa o prijevozu opasnog tereta u slivu rijeke Save* je finaliziran u okviru rada PEG NAV. U okviru pomenutih propisa, čije se donošenje od strane Savske komisije očekuje tokom 2010., se predlaže direktna primjena aneksa *Evropskog sporazuma o međunarodnom prijevozu opasnog tereta unutarnjim plovnim putevima* (ADN).

Donošenje gore navedenih propisa je naročito značajno zbog visoke prosječne dobi članova posade na rijeci Savi i nedavnog razvoja prijevoza opasnog tereta na rijeci Savi, s obzirom da se očekuje da će ovi propisi značajno doprinijeti unaprjeđenju sigurnosti plovidbe i zaštite okoliša.

2.3. Sprječavanje zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom

U okviru ovog područja Strane Okvirnog sporazuma su, 2009. godine, potpisale *Protokol o sprječavanju zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum* (detalje pogledajte u Poglavlju 5.1).

Savska komisija je uključena u rad projekta *Upravljanje otpadom za unutarnju plovidbu Dunavom* (WANDA), od kojeg se očekuje da osigura harmonizirani sistem upravljanja otpadom, popraćen zajedničkim akcijskim planom, uključujući prateće aktivnosti i moguće izvore financiranja za njegovu implementaciju. Kroz učešće na ovom projektu, Savska komisija će moći koristiti rezultate projekta (naročito model financiranja) za daljnje aktivnosti. Više informacija o projektu je dato u Poglavlju 2.5.

2.4. Struktura plovnog puta

U skladu sa Planom rada Savske komisije za financijsku 2009. godinu, pripremljen je *Plan obilježavanja rijeke Save i njenih plovnih pritoka za 2010. godinu*, koji je Savska komisija donijela Odlukom 05/10. Pored toga, pripremljen je izvještaj o realizaciji *Plana obilježavanja rijeke Save i njenih plovnih pritoka za 2010. godinu*.

Tokom izvještajnog perioda, Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Srbija su u potpunosti uspostavile sistem obilježavanja rijeke Save (rkm 0 – rkm 594) i rijeke Kupe (rkm 0 – rkm 5), što predstavlja veoma značajan rezultat uloženog truda i suradnje između Strana Okvirnog sporazuma i Savske komisije, s obzirom da je kompletan sistem obilježavanja obnovljen nakon 20 godina. Sistem obilježavanja značajno poboljšava sigurnost plovidbe i predstavlja prvi korak ka daljnjoj modernizaciji i unaprjeđenju plovidbe.

Redovno održavanje plovnog puta još uvijek nije počelo, međutim Strane Okvirnog sporazuma planiraju da započnu ovu aktivnost u 2011. godini. Hrvatska je, u 2009. godini, obavila hitne radove na regulaciji kritičnih sektora u blizini Šamca, koji su rezultirali manjim poboljšanjima dubine i sveukupne plovnosti.

Što se tiče obnove i razvoja plovidbe na rijeci Savi, Savska komisija i Strane Okvirnog sporazuma su, nakon završetka *Studije izvodljivosti*, nastavile aktivnosti na izradi glavnog projekta i ostale dokumentacije (za detalje pogledajte Poglavlje 2.5), i donesene su sljedeće dvije odluke o realizaciji daljnjih aktivnosti:

- Odluka br. 21/09 (o kategorijama budućeg plovnog puta koje će se koristiti kao osnova za glavni projekat, financiranje radova, plovidbu uzvodno od Siska do Slovenije);
- Odluka br. 01/10 (kojom se osigurava “akcijski plan” i vremenski okvir za razvoj plovnog puta).

U okviru aktivnosti na implementaciji RIS-a, Savska komisija je donijela Odluku br. 12/09 o izradi projekta *Detaljna tehnička specifikacija i instalacija prototipa za Riječne informacijske servise na rijeci Savi*. Projekat je započeo u septembru 2009. (za detalje pogledajte Poglavlje 2.5).

Treba pomenuti da je, djelimično kao rezultat svih gore navedenih aktivnosti (obilježavanje, održavanje, studije i planovi), došlo do razvoja prometa i otvaranja novih protoka tereta na rijeci Savi, kao što su:

- otvaranje prijevoza uljnih proizvoda iz Broda/Bosanskog Broda (10. – 15.000 t u zimi 2009/2010 i redovnog prijevoza od minimalno 2.000 t mjesečno u 2010. godini);
- plovidba prvog kruzera do Županje;
- nova dešavanja u srpskim lukama (ugovor o suradnji između luka Sremska Mitrovica i Rijeka, razvojni planovi za luku Šamac).

2.5. Projekti i studije

Tokom izještajnog perioda se radilo na dole navedenim projektima Savske komisije u području plovidbe:

1. *Obnova i razvoj plovidbe na rijeci Savi*

Po završetku *Studije izvodljivosti*, Savska komisija i Strane Okvirnog sporazuma su nastavile aktivnosti na izradi glavnog projekta i ostale dokumentacije.

Projekat je, uključujući izradu glavnog projekta i ostale dokumentacije za plovni put od Brčkog do Beograda i čišćenje mina u područjima budućih građevinskih radova, nominirala BiH u okviru IPA fondova. Projektna ideja je završena i podnesena Evropskoj komisiji, te se potpisivanje ugovora o financiranju s Evropskom komisijom očekuje tokom 2010. godine. Konsultacije BiH sa Svjetskom bankom o financiranju radova na obnovi plovnog puta su nastavljene. Također je započela i preliminarna diskusija BiH i Srbije u vezi s izradom glavnog projekta za plovni put na dionici Brčko – Beograd.

U okviru IPA fondova za Hrvatsku je, u septembru 2009., započela prva faza *Projekta za Glavni projekat plovnog puta od Brčkog do Siska*, koja se odnosi na reviziju postojeće dokumentacije. Pored učešća Savske komisije u radu Nadzornog odbora projekta, održana su dva dodatna sastanka Savske komisije i konsultanta. Savska komisija je, također, organizirala sastanak sa predstavnicima BiH i Hrvatske na temu deminiranja u svrhu izrade glavnog projekta.

Buduće aktivnosti na glavnom projektu i razvoju plovnog puta su dogovorene Odlukama br. 21/09 i br. 01/10 Savske komisije (koje su na snazi od 7. avgusta 2009., odnosno 27. februara 2009. godine). Na osnovu pomenutih odluka, Hrvatska i Srbija su nastavile konsultacije na temu plovidbe uzvodno od Siska.

2. *Glavni projekat i instalacija prototipa za Riječne informacijske servise na rijeci Savi*

U skladu sa dogovorom BiH, Hrvatske i Srbije da financiraju projekat i prihvatanja projekta od strane Savske komisije, isti je započeo u septembru 2009. godine. Održana su dva sastanka Nadzornog odbora projekta na kojima je konsultant predstavio izvještaje.

Očekivani rezultati projekta su:

- glavni projekat RIS sistema;
- procjena usklađenosti predloženog RIS sistema sa Direktivom EU o RIS-u i RIS sistemima u podunavskim zemljama i zemljama u slivu Rajne;
- tehnička specifikacija, procjena troškova i tenderska dokumentacija;
- prototip servisa u skladu sa Direktivom EU o RIS-u, uključujući praćenje i nadzor zasnovan na AIS-u, međusobnu povezanost sa postojećim RIS sistemima na srpskom i hrvatskom dijelu Dunava.

3. *Master plan za razvoj nautičkog turizma u slivu rijeke Save*

Savska komisija je imenovala relevantne predstavnike nadležnih tijela Strana Okvirnog sporazuma za potrebe razvoja nautičkog turizma u slivu rijeke Save. Na prvom sastanku imenovanih predstavnika (31. marta 2010. u Zagrebu) podržana je projektna ideja, koju je prethodno pripremila Savska komisija, i identificirana su dva fonda – EU IPA SEE i „Slovenska pomoć za razvoj“ – kao najbolje moguće opcije za financiranje.

Projekat je, također, predstavljen i predstavnicima privrednih komora iz Strana Okvirnog sporazuma, te su započele preliminarne konsultacije o suradnji na ovom projektu.

Glavni rezultati projekta bi bili:

- zajednička metodologija za održivi razvoj nautičkog turizma (upravljanje, marketing);
- pravni okvir za razvoj nautičkog turizma na regionalnom i nacionalnom nivou;
- studija izvodljivosti;
- akcijski plan razvoja, sa ciljem osiguravanja smjernica za tijela Strana Okvirnog sporazuma u svrhu definiranja kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih politika razvoja nautičkog turizma, postavljanja prioriteta u pogledu investicija, te olakšavanja pristupa međunarodnim finansijskim institucijama, kako bi se, na taj način, ubrzao cjelokupni razvojni proces.

4. *Atlas nautičkog turizma u slivu rijeke Save*

Konsultacije sa predstavnicima Privrednih komora iz sliva rijeke Save (ERUSRS Forum) o projektnoj ideji i modusima suradnje su izvršene. Projekat je predstavljen Savskoj komisiji, te se tokom 2010. očekuje donošenje odluke oko njenog angažiranja u implementaciji projekta.

Pored prethodno navedenih projekata Savske komisije, ostvarena je suradnja sa relevantnim eksternim projektima – PLATINA, WANDA, NEWADA i NELI.

1. *Platforma za implementaciju NAIADES-a (PLATINA)*

Projekat, koji je pokrenut u julu 2008., financira DG TREN u okviru EU FP7. Sastoji se od pet radnih paketa koja se bave tržištima, posadom, poslovima i vještinama, imidžem i infrastrukturom. Savska komisija učestvuje u radu Nadzornog odbora projekta (isto kao Dunavska komisija i ICPDR) i surađuje u okviru radnog paketa koji se odnosi na infrastrukturu, što predstavlja nastavak procesa implementacije *Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*. Jedan od glavnih rezultata je *Priručnik o dobrim praksama u održivom projektiranju plovnih puteva*, koji je predstavljen i prodiskutiran na sastancima na temu implementacije *Zajedničke izjave*.

2. *Upravljanje otpadom za unutarnju plovidbu Dunavom (WANDA)*

Projekat je službeno odobren u okviru 1. poziva TCP SEE, a započeo je u julu 2009. godine. Cilj projekta je da se osigura usklađeni sistem upravljanja otpadom, popraćen zajedničkim koordinacijskim akcijskim planom, uključujući prateće aktivnosti i moguće izvore financiranja njegove implementacije. Savska komisija je posmatrač u projektu (isto kao i DC i ICPDR), i zastupljena je u Savjetodavnom odboru projekta. Kroz učešće na ovom projektu, Savska komisija će moći koristiti rezultate projekta (naročito model financiranja) za daljnje aktivnosti.

3. *Mreža uprava za plovni put Dunava (NEWADA)*

Projekat je službeno odobren u okviru 1. poziva TCP SEE, a započeo je u junu 2009. godine. Cilj projekta je da se ojača suradnja između tijela nadležnih za plovne puteve u podunavlju, te da se poboljšaju okvirni uvjeti za sigurnu i ekološki prihvatljivu unutarnju plovidbu. Savska komisija je posmatrač u projektu (isto kao i DC i ICPDR), i zastupljena je u Savjetodavnom vijeću projekta.

4. *Suradnička mreža za logistiku i nautičku edukaciju sa fokusom na prijevoz unutarnjim plovnim putevima dunavskog koridora podržana inovativnim rješenjima (NELI)*

Projekat je službeno odobren u okviru 1. poziva TCP SEE, a započeo je u aprilu 2009. godine. Cilj projekta je da se stvore okvirni uvjeti za transnacionalnu suradnju između podunavskih zemalja, usmjereni na tehnološke inovacije i implementaciju zajedničkih politika i konkretnih akcijskih planova u sektoru prijevoza unutarnjim plovnim putevima. Savska komisija je posmatrač u projektu (isto kao i Dunavska komisija).

3. Međusektorska pitanja

3.1. Upravljanje informacijama

U skladu sa *Strategijom za Geografski informacijski sistem za sliv rijeke Save (Sava GIS Strategija)*, koja je finalizirana i usvojena od strane Savske komisije 2008. godine, tokom izvještajnog perioda je pripremljen projekat *Izrada implementacijskih dokumenata za uspostavu Sava GIS-a*. Samo neki od rezultata projekta su standardi koji će se koristiti za Sava GIS, lista tema Sava GIS-a, setovi podataka i objekata, model i arhitektura baze geografskih podataka za Sava GIS, prijedlog Sava CMS-a, *Akcijski plan za Sava GIS*, te Projektni zadatak za uspostavu Sava GIS-a.

U skladu sa rezultatima projekta, uspostava Sava GIS-a bi se trebala izvoditi u tri faze:

- Faza 1 – uspostavljanje glavnih funkcija Sava GIS-a (Sava GeoPortal, alati, servisi i proizvodi) do kraja 2012.;
- Faza 2 – izrada i implementacija naprednih alata, servisa mapiranja i izvještavanja, 2013. – 2015.;
- Faza 3 – izrada i implementacija dinamičkih alata i servisa, od 2015. godine.

Savska komisija treba odobriti rokove za finalizaciju svake od predloženih faza. Faza 1 će se djelimično izvoditi u okviru provođenja granta EC *Podrška Savskoj komisiji u pripremi i implementaciji Sava RBM Plana*, koji je započeo u novembru 2009. godine. Trenutno se priprema tenderska dokumentacija za planirane aktivnosti, te se planira da će se procedura nabavke pokrenuti u prvom kvartalu finansijske 2010. godine.

3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja

Aktivnosti u vezi sa hidro-meteorološkim pitanjima se uglavnom vrše u okviru rada *Ad-hoc* stručne grupe za hidrološka i meteorološka pitanja (*Ad-hoc* HM EG), koja predstavlja stalnu vezu između Savske komisije i nacionalnih hidro-meteoroloških službi Strana Okvirnog sporazuma.

Jedna od aktivnosti obavljenih tokom izvještajnog perioda bila je priprema novog prijedloga projekta *Izrada i nadogradnja hidro-meteorološkog informacijskog i prognostičkog sistema za sliv rijeke Save*. Pripremljena je matrica logičkog okvira za novi prijedlog projekta, te su istražene mogućnosti financiranja istog. Novi projektni prijedlog će se pripremiti u skladu sa dostupnim finansijskim sredstvima (Svjetska banka, Svjetska meteorološka organizacija, programi financiranja EU, npr. TCP SEE).

Dodatni trud je uloženi u pripremu *Hidrološkog godišnjaka 2006. za sliv rijeke Save*. Na inicijativu nacionalnih hidro-meteoroloških službi, Savska komisija je pripremila obrasce i prikupila podatke za prvi zajednički hidrološki godišnjak za sliv rijeke Save, koji je posljednji put urađen 1986. godine. *Hidrološki godišnjak* će se izdati u 2010. godini. Pored toga, tokom 2010. godine se planira izdavanje godišnjaka za 2007. i 2008. godinu.

Također je pripremljen i Projektni zadatak za *Određivanje plovnih nivoa na rijeci Savi i njenim pritokama*.

4. Suradnja i učešće javnosti

4.1. Suradnja sa međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama

Savska komisija je tokom izvještajnog perioda održavala suradnju sa velikim brojem međunarodnih organizacija, a posebno s organizacijama i institucijama navedenim u članu 5. Okvirnog sporazuma.

Suradnja sa ICPDR-om i Dunavskom komisijom se prvenstveno odvijala putem obostranog učešća na sjednicama i sastancima stručnih grupa komisija, kao i na drugim vrstama događaja koje je organizirala bilo koja od pomenutih. Na taj način su, aktivnosti Savske komisije koje su se odnosile na pripremu *RBM plana*, kao i na uspostavu GIS-a i provođenje AEWS-a, koordinirane sa aktivnostima ICPDR-a. Na sličan način je ostvarena suradnja i sa Dunavskom komisijom, čime se uspostavila osnova za izradu dokumenata Savske komisije koji se odnose na plovidbu, a koji su usuglašeni s odgovarajućim propisima Dunavske komisije.

Dodatno navedenom, suradnja s ICPDR-om u financijskoj 2009. godini proizvela je veoma važan rezultat, tačnije *Akcijski plan za poplave za sliv rijeke Save*, koji je pripremila Savska komisija u sklopu aktivnosti na nivou dunavskog sliva koordiniranim od strane ICPDR-a. Na 12. redovnom zasjedanju ICPDR-a (decembar 2009.), Savskoj komisiji je odano priznanje za uloženi doprinos.

Suradnja između Savske komisije i ICPDR-a je, također, bila jedna od tema ministarskog sastanka ICPDR-a (februar 2010.), tokom kojeg je, od svih prisutnih međunarodnih organizacija, Savskoj komisiji i Crnomorskoj komisiji pružena mogućnost da daju zasebne izjave.

Važan faktor suradnje sa ICPDR-om i Dunavskom komisijom je proces provođenja *Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koji su zajednički vodile ICPDR, DC i Savska komisija, u suradnji s Evropskom komisijom. U okviru ovog procesa, Savska komisija je bila domaćin 2. sastanka na temu provođenja *Zajedničke izjave* (Zagreb, 9-10. mart 2010.). Pored analize trenutnog stanja infrastrukturnih projekata u području plovidbe u slivu rijeke Dunav, na sastanku su izloženi i prodiskutirani nacrt *Priručnika o dobrim praksama u održivom projektiranju plovnih puteva*, koji se priprema u okviru PLATINA projekta, kao i sistem za razmjenu informacija u implementaciji *Zajedničke izjave*. U suradnji s ICPDR-om je u sklopu PLATINA projekta organizirana radionica o integralnom planiranju projekata u području prijevoza unutarnjim plovnim putevima, domaćin koje je bila Savska komisija (Zagreb, 9-10. juni 2010. godine).

Proces provođenja *Zajedničke izjave* je vrlo dobro prihvaćen na evropskom nivou. Vrijedno je pomena da su proces, kao i sve tri riječne komisije, pomenuti u preambuli *Rezolucije Evropskog parlamenta od 21. januara 2010. godine o strategiji EU za region Dunava*.

Tokom 2009. godine je nadalje intenzivirana suradnja s UNECE-om. Dodatno aktivnom učešću Savske komisije u okviru radnih grupa (npr. za integralno upravljanje vodnim resursima, prijevoz unutarnjim vodama, standardizaciju tehničkih i sigurnosnih zahtjeva u unutarnjoj plovidbi), Savska komisija je odigrala aktivnu ulogu na glavnom događaju, 5. sastanku Strana UNECE *Konvencije o vodama* (novembar 2009.), tako što je učestvovala u panel diskusijama na dva od ukupno četiri prateća dešavanja ("Upravljanje prekograničnim

vodama” i “Petersburg faza II / Proces atinske deklaracije”). Glavni doprinos Savske komisije je pružen tokom pripreme *Druge procjene prekograničnih voda u regionu UNECE-a*. Doprinos Savske komisije je priznat na 5. sastanku Strana konvencije, po usvajanju *Druge procjene*.

Dodatno navedenom, suradnja s UNECE je tokom 2009. godine rezultirala odobrenjem Sava pilot projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* koji će se provoditi pod okriljem UNECE-a (pogledati Poglavlje 1.4.).

Suradnja Savske komisije i Evropske komisije je, pored učešća predstavnika Savske komisije u radu radnih grupa u okviru DG TREN i DG ENV, dodatno ojačana zajedničkim aktivnostima na pripremi i pokretanju projekta *Priprema i implementacija Sava RBM Plana*, kojim će se podržati daljnje aktivnosti Savske komisije na pripremi prvog *Sava RBM Plana* do kraja 2011. godine.

Pored toga, Savska komisija se uključila u proces izrade *Strategije EU za region Dunava*, koji bi se trebao okončati tokom 2010. godine kako bi se osiguralo provođenje budućih projekata Savske komisije u okviru *Dunavske strategije*.

Održava se suradnja s ostalim komisijama za plovidbu (npr. sa Komisijom za rijeku Mozel, a posebno sa Centralnom komisijom za plovidbu rijekom Rajnom), zatim ostalim komisijama za zaštitu rijeka i jezera (npr. Komisije za zaštitu rijeka Rajne, Elbe i Odre). Domaćin godišnjeg neformalnog sastanka šefova sekretarijata evropskih riječnih komisija je 2009. godine bila Savska komisija. Također se održava stalna suradnja sa UNESCO-om, regionalnim organizacijama (OSCE, RCC, SEETO, GWP-Med), međunarodnim finansijskim institucijama (Svjetska banka, EBRD, EIB), specijaliziranim agencijama, udruženjima i grupama (WMO, GIS Forum, PIANC), kao i poslovnim sektorom (“Coca Cola”).

I dodatno navedenom, nastavljeni su kontakti sa Delegacijom Evropske komisije u Hrvatskoj i diplomatskim korom u Republici Hrvatskoj.

4.2. Suradnja sa nacionalnim institucijama

Savska komisija je tokom izvještajnog perioda nastavila suradnju sa nacionalnim institucijama nadležnim za provođenje Okvirnog sporazuma.

Dodatno suradnji koja se generalno odnosi na provođenje Okvirnog sporazuma, što je također uključivalo i učešće predstavnika Strana u radu stručnih grupa Savske komisije, posebna pažnja bila je posvećena:

- pripremi *Sava RBM plana* (ministarstva Strana Okvirnog sporazuma nadležna za upravljanje vodama i okoliš),
- radu PIAC centara u Bosni i Hercegovini i Srbiji (ministarstva Strana Okvirnog sporazuma nadležna za upravljanje vodama i okoliš),
- obnovi i razvoju transporta na rijeci Savi (ministarstva Strana Okvirnog sporazuma nadležna za prijevoz unutarnjim plovnim putevima),
- razvoju nautičkog turizma na slivu rijeke Save (imenovani predstavnici Strana Okvirnog sporazuma),
- pripremi projekata relevantnih za sliv rijeke Save (sva uključena ministarstva),
- pripremnim aktivnostima u organizaciji Dana rijeke Save 2009. i ostale PR aktivnosti u okviru provođenja Okvirnog sporazuma (ministarstva, imenovani predstavnici Strana Okvirnog sporazuma).

Pored nacionalnih institucija nadležnih za provođenje Okvirnog sporazuma, održavana je suradnja s ostalim organizacijama, kao što su nacionalni hidrometeorološki zavodi Strana Okvirnog sporazuma, agencije nadležne za razvoj i održavanje unutarnjih plovih puteva, lučke kapetanije, regionalne privredne komore, fakulteti i instituti koji se bave prirodnim i tehničkim naukama, raznim vrstama tehnologija, očuvanjem prirode, itd. Održana je tradicija održavanja godišnjih sastanaka sa kapetanima lučkih kapetanija u slivu rijeke Save time što je organiziran 4. sastanak (Ljubljana, 1-2. oktobar 2009. godine).

4.3. Učešće javnosti i uključivanje interesnih grupa

Svjesni značaja učešća javnosti i uključivanja interesnih grupa u glavne aktivnosti Savske komisije i provođenje Okvirnog sporazuma, tokom izvještajnog perioda je nastavljena suradnja sa relevantnim institucijama, nevladinim organizacijama i lokalnim akterima iz sliva rijeke Save.

U cilju osiguravanja transparentnosti u procesu provođenja Okvirnog sporazuma, osigurano je uključivanje relevantnih interesnih grupa u okviru dole navedenih aktivnosti:

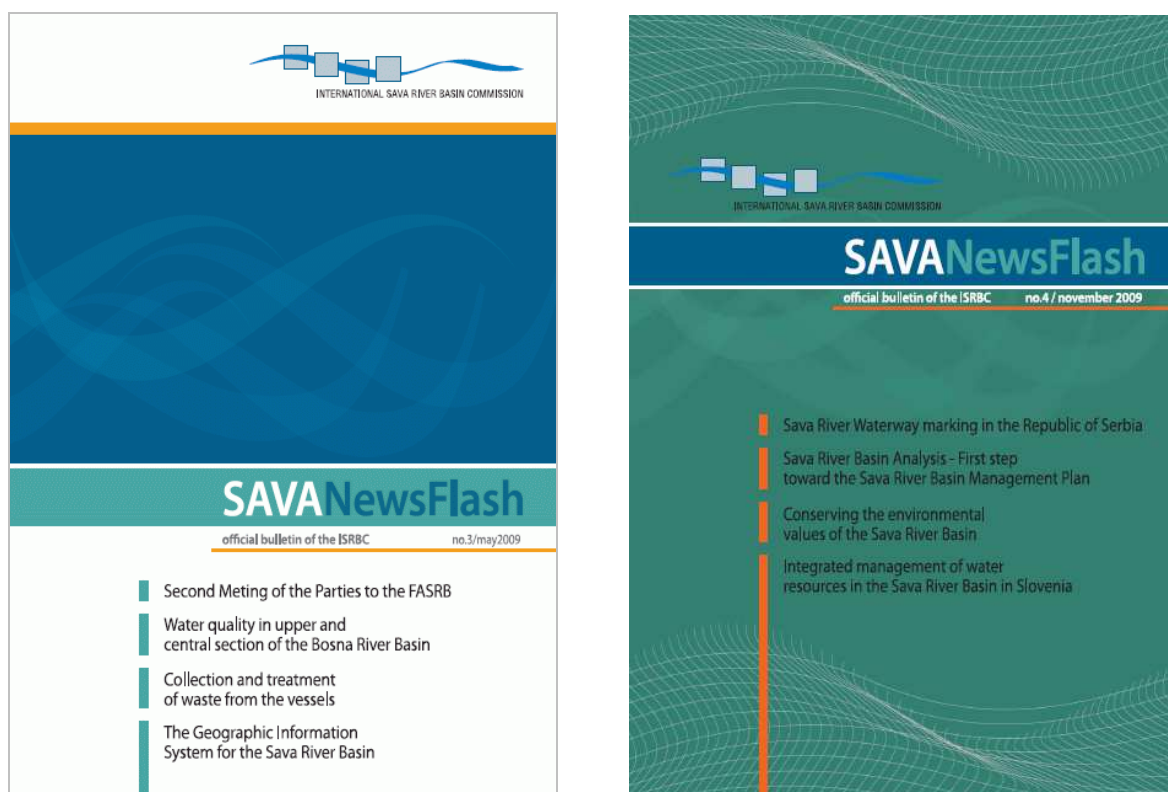
- praćenje provođenja Okvirnog sporazuma sa posebnim naglaskom na Drugi sastanak Strana Okvirnog sporazuma;
- sjednice Savske komisije;
- proslava Dana rijeke Save;
- izrada Protokola uz *Okvirni sporazum*;
- realizacija projekata.

Interesne grupe i šira javnost se redovno informiraju o procesu provođenja Okvirnog sporazuma putem:

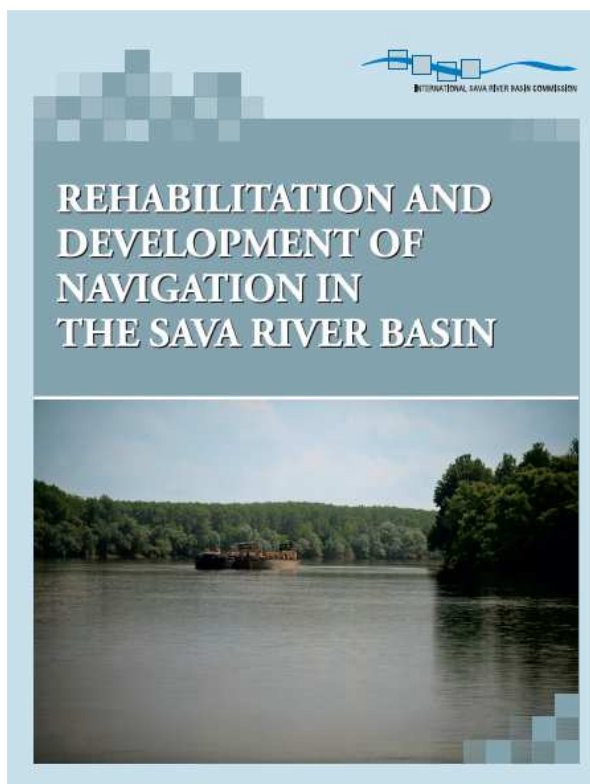
- zvanične internet stranice Savske komisije, koja se redovno ažurira najnovijim činjenicama i novostima, gdje su široj javnosti dostupne informacije o raznim aktivnostima, projektima i dokumentima. Tokom izvještajnog perioda je zabilježeno otprilike 12.000 posjeta internet stranici (Slika 6), sa najčešćim posjetima iz Strana Okvirnog sporazuma, SAD-a, Austrije, Njemačke, Mađarske, Belgije, Francuske, Holandije, Velike Britanije, Švicarske, itd.;
- biltena Savske komisije, *Sava NewsFlash* (Slika 7), koji se izdaje dvaput godišnje u formi dvojezične publikacije (na engleskom i na jednom od službenih jezika Savske komisije);
- izvještaja i stručnih publikacija, kao što su *Izvještaj o Analizi sliva rijeke Save* (Slika 3) i *Obnova i razvoj plovidbe na slivu rijeke Save* (Slika 8);
- postera, prospekata i brošura koje izdaje Savska komisija i koji se dijele na radionicama i sastancima;
- priloga u biltenima, i internet stranica ostalih organizacija/institucija, itd.

Slika 6. Posjete internet stranici Savske komisije

Slika 7. SAVANewsFlash br.3 (maj 2009.) i br.4 (novembar 2009.)

Slika 8. Obnova i razvoj plovidbe na slivu rijeke Save

Nadalje, kako bi se osiguralo najefikasnije informiranje javnosti, informacije i ključne poruke koje se odnose na rad i aktivnosti Savske komisije i Strana Okvirnog sporazuma su pružene putem PR aktivnosti – saopćenja za javnost, konferencija za novinare i informiranja medija –

preko kojih su nacionalni i regionalni mediji kao i šira javnost redovno informirani o važnim temama koje proističu iz provođenja Okvirnog sporazuma.

Uključivanje interesnih grupa u okviru implementacije *Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav* je nastavljeno pod pokroviteljstvom tri komisije – Dunavske komisije, ICPDR-a i Savske komisije. Dijalog između uključenih interesnih grupa osnažuje međusektorsku komunikaciju i prekograničnu suradnju, razmjenu informacija o “uskim grlima” na nacionalnom i regionalnom nivou, kao i dobre prakse i iskustva u područjima unutarnje plovidbe i zaštite okoliša. Interdisciplinarni dijalog uspostavljen u okviru ovog procesa se pokazao dobrom praksom uključivanja interesnih strana iz regiona i doveo cijeli proces na jedan viši nivo.

Savska komisija je organizirala ili učestvovala u organizaciji niza savjetodavnih radionica, javnih prezentacija i ostalih sastanaka s interesnim grupama, uključujući:

- Radionicu na temu integralnog upravljanja prekograničnim vodnim resursima (Sarajevo, 18-20. maj 2009., koju su organizirali UNECE i RCC, u suradnji sa GWP-Med i Savskom komisijom);
- Radionicu o integralnom planiranju projekata u području prijevoza unutarnjim plovnicama (Zagreb, 9-10. jun 2009., koja je organizirana u okviru PLATINA projekta, zajedno s ICPDR-om, a domaćin je bila Savska komisija);
- Sastanke sa lokalnim zajednicama u okviru proslave Dana rijeke Save 2009. (1-29. jun 2009.; koje su organizirali gradovi smješteni uz rijeku Savu);
- Godišnji neformalni sastanak šefova sekretarijata evropskih riječnih komisija (Zagreb, 24-25. avgust 2009., koji je ugostila Savska komisija);
- Godišnji sastanak sa kapetanima lučkih kapetanija sa sliva rijeke Save (Ljubljana, 1-2. oktobar, 2009.);
- Drugi sastanak na temu implementacije *Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav* (Zagreb, 9-10. mart 2010.; koji je organiziran zajedno s ICPDR-om, a domaćin je bila Savska komisija);
- Okrugli stol o Sava GIS-u (Zagreb, 24. mart 2010.);
- Sastanak sa predstavnicima Strana Okvirnog sporazuma o razvoju nautičkog turizma u slivu rijeke Save (Zagreb, 31. mart 2010.).

U smislu promotivnih aktivnosti Savske komisije, važno je istaći dole pomenute aktivnosti:

- Projekat *Lijepa naša Sava 2009.* realiziran zajedničkim naporima Savske komisije, Coca-Cola HBC Hrvatska, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske, uz podršku *Coca-Cola Adria* za regije Alpa i Jadrana, je osvojio evropsku nagradu za izvrsnost za najbolju kampanju u području komunikacija u jugoistočnoj Evropi u konkurenciji od 1.250 prijava zaprimljenih za 2009. godinu.
- Internet stranica Savske komisije je izglasana kao jedna od 10 najboljih internet stranica u kategoriji “Vladine organizacije i državne institucije”, u okviru “VIDI WEB TOP 100” nagrada u Republici Hrvatskoj. Ovaj izbor ukazuje da internet stranica Savske komisije ispunjava sve tehničke standarde u pogledu rezultata, dizajna, kao i kvaliteta i dostupnosti sadržaja, što znači da je internet korisnicima omogućeno da učitaju sve relevantne informacije na vizualno veoma atraktivan način.

Samo uz potpuno i aktivno učešće relevantnih interesnih grupa Savska komisija može osigurati integralno upravljanje vodnim resursima u slivu rijeke Save.

5. Pravna pitanja

5.1. Protokoli uz Okvirni sporazum

Tokom izvještajnog perioda je nastavljen rad na daljnjoj pripremi pet protokola uz Okvirni sporazum:

1. *Protokol o sprječavanju zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom;*
2. *Protokol o zaštiti od poplava;*
3. *Protokol o vanrednim situacijama;*
4. *Protokol o upravljanju nanosom;*
5. *Protokol o prekograničnim utjecajima.*

Cilj *Protokola o sprječavanju zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum* je sprječavanje, kontrola i smanjenje zagađenja koje prouzrokuju plovila, uspostavljanje tehničkih uvjeta za opremanje lučkih objekata i prihvatnih stanica, razvoj najboljih mogućih tehnika, informiranje, razrada mjera odgovora u slučaju zagađenja i praćenje kvaliteta voda. *Protokol* je potpisan na Drugom sastanku Strana Okvirnog sporazuma, 1. juna 2009. godine, a do sada su ga ratificirale Bosna i Hercegovina (11. novembra 2009.) i Republika Hrvatska (5. februara 2010.).

Protokol o sprječavanju zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum je prepoznat i na višem nivou – Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Rajne (ICPR) je izrazila interes da tekst protokola iskoristi kao primjer dobre prakse. Dodatno tome, *Protokol* se koristi kao osnova za rad u okviru projekta WANDA koji je veoma značajan za rijeku Dunav.

Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum predstavlja osnovni dokument kojim se definira suradnja Strana Okvirnog sporazuma u području upravljanja poplavama. Ovim *Protokolom* se četiri Strane Okvirnog sporazuma obvezuju na izradu *Plana upravljanja rizikom od poplava (FRMP)*, koji će definirati ciljeve upravljanja rizikom od poplava od zajedničkog interesa na nivou sliva, mjere kojim će se pomenuti ciljevi ostvariti, mehanizme suradnje na nivou sliva i način suradnje Strana Okvirnog sporazuma u vanrednim situacijama odbrane od poplava. Tekst *Protokola o zaštiti od poplava* je usklađen 21-22. januara 2010., a nakon toga je i parafiran. Potpisivanje *Protokola* je planirano za juni 2010. godine u okviru proslave Dana rijeke Save.

Glavni cilj *Protokola o vanrednim situacijama uz Okvirni sporazum* je sprječavanje i ograničavanje opasnosti, te smanjivanje ili uklanjanje štetnih posljedica akcidenata i prirodnih nepogoda na vode, vodne resurse i vodne ekosisteme. Provođenje *Protokola* je usko povezano s uspostavom sigurnosnog sistema, a očekuje se da će se njime osigurati sprječavanje, pripravnost, spremnost na reakciju i pružanje međusobne pomoći u slučaju vanrednih situacija. Savska komisija je usvojila nacrt *Protokola o vanrednim situacijama* u martu 2009. i isti prosljedila Stranama Okvirnog sporazuma na konačno razmatranje. Završno usuglašavanje teksta se očekuje tokom 2010. godine.

Glavni cilj *Protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum* je da omogući uspostavljanje održivog upravljanja nanosom time što će se rješavati kvalitativna pitanja kao što su zagađenje nanosa (uključujući procjenu rizika), kontrola izvora i uklanjanje zagađenog nanosa, te kvantitativna pitanja kao što su bagerovanje, erozija i kontrola bujica, sedimentacija rezervoara i morfološke promjene. Njime se uspostavlja niz principa održivog upravljanja nanosom i predlažu određene mjere za upravljanje sedimentima. Istim se predviđa izrada *Plana upravljanja nanosom* za sliv i daje pregled sadržaja Plana. Savska komisija je

usvojila nacrt *Protokola o upravljanju nanosom* u martu 2010. i isti prosljedila Stranama Okvirnog sporazuma na konačno razmatranje. Završno usuglašavanje teksta se očekuje tokom 2010. godine.

Nacrt *Protokola o upravljanju nanosom* se može smatrati naprednim dokumentom na evropskom nivou – ICPR, kao i SedNet, evropska mreža interesnih grupa koje se bave upravljanjem nanosom, su iskazali interes da tekst protokola koriste kao primjer dobre prakse.

Interdisciplinarna stručna grupa sastavljena od *Ad-hoc* L-EG, kao vodeće grupe, i predstavnika ostalih grupa (PEG APC, PEG RBM i PEG FP) je izradila nacrt *Protokola o prekograničnim utjecajima uz Okvirni sporazum*. Imajući na umu da je, tokom izvještajnog perioda, Bosna i Hercegovina ratificirala i postala Strana *Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu (Espo konvencija)*, *Ad-hoc* L-EG je, zajedno sa predstavnicima ostalih stručnih grupa, pregledala odredbe *Protokola* i pripremila nacrt novog teksta *Protokola*, uzimajući u obzir najnoviji razvoj događaja u kontekstu promjena obveza Strana Okvirnog sporazuma u pogledu prekogranične procjene utjecaja na okoliš. U vrijeme izrade nacrtu ovog Izvještaja, nacrt *Protokola o prekograničnim utjecajima uz Okvirni sporazum* je usklađen i usuglašen na nivou interdisciplinarne stručne grupe i dostavljen ostalim stručnim grupama Savske komisije na završno razmatranje, nakon čega će se dostaviti Savskoj komisiji na verifikaciju i daljnju proceduru.

5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška

U okviru ovog segmenta, pružena je stalna pravna podrška u djelokrugu rada Savske komisije i Sekretarijata, uključujući organiziranje sjednica Savske komisije, Drugog sastanka Strana Okvirnog sporazuma i pripremu raznih pisanih dokumenata i rada *Ad-hoc* stručne grupe za pravna pitanja Savske komisije (*Ad-hoc* L-EG).

Tokom izvještajnog perioda, naglasak u smislu pravnih poslova stavljen je na izradu nacrtu i pripremu protokola uz *Okvirni sporazum*, zajedno s ostalim stručnim grupama Savske komisije.

Savska komisija kontinuirano podstiče ostale vladine i/ili nevladine organizacije da postanu posmatrači u Savskoj komisiji kako bi se dodatno osnažilo učešće javnosti u ovom području, i da se uključe svi relevantni akteri koji mogu doprinijeti provođenju Okvirnog sporazuma.

Važno je naglasiti da je, u 2009. godini, Republici Makedoniji odobren status stalnog posmatrača u Savskoj komisiji kao prvoj državi među raznim vrstama interesnih grupa. Time se pokazuje da je Savska komisija organizacija sa širim značajem na regionalnom nivou. Davanje statusa posmatrača Republici Makedoniji će zasigurno doprinijeti provođenju Okvirnog sporazuma u djelokrugu nadležnosti Savske komisije, te dodatno osnažiti regionalnu suradnju.

Pored navedenog, dvjema nevladinim organizacijama (na regionalnom i nacionalnom nivou) je dodjeljen i/ili produžen status posmatrača u Savskoj komisiji, tačnije NVO “Zelena akcija” (sa sjedištem u Hrvatskoj) i Svjetskom fondu za očuvanje prirode (WWF, sa sjedištem u Beču).

Značajna pažnja je posvećena pravnoj analizi ugovora u svjetlu člana 29. stav 3. Okvirnog sporazuma, kojim se predviđa obveza Strana Okvirnog sporazuma da izbjegavaju bilo kakve proturječnosti svojih bilateralnih sporazuma s osnovnim principima Okvirnog sporazuma. U tom smislu je *Ad-hoc* L-EG analizirala sporazume na snazi, koji se bave pitanjima međusobne

suradnje i procedura pružanja pomoći na bilateralnom nivou između Strana Okvirnog sporazuma u vezi s upravljanjem vodama, plovidbom i prirodnim nepogodama, i nije pronašla nijednu proturječnost s Okvirnim sporazumom.

Kako bi se poboljšala efikasnost unutarnje organizacije Savske komisije, tokom izvještajnog perioda je nadograđeno i izmjenjeno nekoliko internih propisa Savske komisije – *Pravila procedure Savske komisije i Kriteriji za ocjenu rada članova osoblja Sekretarijata*.

6. Financijska pitanja

6.1. Budžet

Na 12. redovnoj sjednici Savske komisije, održanoj u Zagrebu od 6-7. maja 2010. godine je donešena odluka o usvajanju budžeta Savske komisije za financijsku 2009. godinu (1. april 2009. – 31. mart 2010.), u iznosu od 515.960,00 EUR (odnosno 128.990,00 EUR za svaku zemlju pojedinačno).

Priliv godišnjih kontribucija Strana Okvirnog sporazuma i izvršenje budžeta za financijsku 2009. godinu opisani su u Tabeli 1, odnosno Tabeli 2.

Tabela 1. Pristigle kontribucije za financijsku 2009. godinu (u EUR)

<i>Strana Okvirnog sporazum</i>	<i>Kontribucije pristigle za 2009.</i>
Bosna i Hercegovina	128.990,00 ¹
Hrvatska	128.990,00 ²
Srbija	128.990,00 ³
Slovenija	128.990,00 ⁴
Ukupan iznos pristiglih kontribucija	515.960,00
Transfer iz Rezervnog fonda	82.313,75 ⁵
Ostalo	6.212,39
Ukupan prihod općeg fonda	604.486,14

Napomena: ¹ Kontribucija uplaćena 8. juna 2009. ² Kontribucija uplaćena u dva jednaka dijela, 11. maja i 30. juna 2009. ³ Kontribucija uplaćena 21. septembra 2009. ⁴ Kontribucija uplaćena 27. novembra 2009. ⁵ Iznos prebačen za pokrivanje nepredviđenih troškova, kao i neizvršene obveze nastale tokom prethodne financijske godine.

Tabela 2. Troškovi osnovne namjene za financijsku 2009. godinu (u EUR)

<i>Budžetsko poglavlje</i>	<i>Rashodi¹</i>
Plate i dodaci zaposlenih	431.444,69
Tekući troškovi	39.721,30
Putni troškovi	25.171,07
Operativni troškovi	57.255,43
Oprema	20.592,10
Ukupni rashodi	574.184,59 ²

Napomena: ¹ Procijenjeni iznos rashoda na dan 31. mart 2010. ² U skladu sa Financijskim pravilima Savske komisije, ostatak iz Općeg fonda će biti prebačen u Rezervni fond.

Budžetske stavke Općeg fonda su uporedive s izvorno utvrđenim iznosima i čine 95% izvršenja planiranog iznosa.

6.2. Projekti i studije financirani u okviru posebnih fondova

Ukupan iznos zaprimljen u Posebni i Povjerenički fond je iznosio 275.852,21 EUR, a njegov glavni dio se sastoji od:

- iznosa od 135.030,00 EUR, koji je uplatila Evropska komisija za provođenje projekta *Podrška Savskoj komisiji u pripremi i implementaciji Sava RBM plana* (grant Evropske komisije Savskoj komisiji);
- iznosa od 4.372,47 EUR (odnosno 6.436,42 USD), koji predstavlja posljednju uplatu iz UNECE granta za *Pripremu Izvještaja o Analizi sliva rijeke Save – hidromorfološki dio*, i
- iznosa od 133.333,33 EUR, koje je uplatila Republika Hrvatska za pripremu *Studije o provođenju RIS-a u slivu rijeke Save*.

Početno stanje Posebnog i Povjereničkog fonda iznosi 235.924,57 EUR.

Ukupni rashodi Posebnog i Povjereničkog fonda tokom financijske 2009. godine su iznosili 275.843,07 EUR, od čega se većinski dio odnosi na *Izradu implementacijskih dokumenata za uspostavu Sava GIS-a* i na *Podršku Savskoj komisiji u pripremi i implementaciji Sava RBM Plana*.

6.3. Ostale aktivnosti

Tokom financijske 2009. godine se nastavilo sa razvojem internog i eksternog financijskog upravljanja. Izvršena je revizija financijskog upravljanja Savske komisije za financijsku 2008. godinu, te je Savska komisija primila na znanje *Izvještaj o reviziji* na 13. vanrednoj sjednici. Savska komisija je, također, usvojila izmjene i dopune *Financijskih pravila Savske komisije*. *Ad-hoc* FIN EG je dogovorila prikupljanje podataka o mogućnostima mobilizacije financijskih sredstava.

DODATAK I

Popis članova i zamjenika članova Savske komisije

Br.	Ime i prezime	Funkcija	Institucija
Bosna i Hercegovina			
1.	Kemal Karkin	član Savske komisije	Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine
2.	Savo Gluvić	zamjenik člana Savske komisije	VP "SAVA" Gradiška, Bosna i Hercegovina
Republika Hrvatska			
3.	Branko Bačić	predsjedavajući, član Savske komisije	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
4.	Ružica Drmić	zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodoprivrede Republike Hrvatske
Republika Srbija			
5.	Aleksandar Prodanović	potpredsjedavajući, član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Republička direkcija za vode
6.	Miladin Avramov	zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo okoliša i prostornog uređenja Republike Srbije
Republika Slovenija			
7.	Mitja Bricelj	član Savske komisije	Ministarstvo okoliša i prostornog uređenja Republike Slovenije
8.	Aleksander Čičerov	zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo vanjskih poslova Republike Slovenije

DODATAK II

Popis stručnih grupa Savske komisije

Sljedeće stručne grupe su bile aktivne tokom izvještajnog perioda:

- Stalna stručna grupa za upravljanje riječnim slivom (PEG RBM)
- Stalna stručna grupa za sprječavanje i kontrolu akcidenata (PEG APC)
- Stalna stručna grupa za zaštitu od poplava (PEG FP)
- Stalna stručna grupa za plovidbu (PEG NAV)
- *Ad-hoc* stručna grupa za pravna pitanja (*Ad-hoc* L-EG).
- *Ad-hoc* stručna grupa za financijska pitanja (*Ad-hoc* FIN EG);
- *Ad-hoc* stručna grupa za GIS (*Ad-hoc* GIS EG),
- *Ad-hoc* stručna grupa za hidrološka i meteorološka pitanja (*Ad-hoc* HM EG).

Ad-hoc stručna grupa za RIS počela je sa radom tokom financijske 2009. godine, dok je *Ad-hoc* stručna grupa za hidrološka pitanja u plovidbi (*Ad-hoc* HIN EG) prestala sa radom tokom ove godine.

U skladu s Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save, stručne grupe predstavljaju službenu osnovu za pružanje pomoći, smjernica i koordinaciju svih aktivnosti Savske komisije koje se odnose na provođenje Okvirnog sporazuma. To, također, podrazumijeva da se svi relevantni papiri, dokumenti i prijedlozi pripremljeni od strane Sekretarijata trebaju da se proslijede na razmatranje stručnim grupama prije dostavljanja istih na odobrenje Savskoj komisiji.

DODATAK III

Sjednice Savske komisije

U periodu od 1. aprila 2009. do 31. marta 2010., Savska komisija je održala tri sjednice – 12. redovnu sjednicu (6-7. maj 2009.), 13. vanrednu sjednicu (22-23. septembar 2009.) i 19. sjednicu (26-27. januar 2010.) – kao redovnu sjednicu.

Na održanim sjednicima su se razmatrala razna pitanja i usvojili razni zaključci i odluke, koji su ukratko opisani u tekstu koji slijedi:

- Kompilacija i analiza *Prvih nacionalnih izvještaja o provođenju Okvirnog sporazuma*, u skladu sa *Metodologijom trajnog praćenja provođenja Okvirnog sporazuma*.
- Drugi sastanak Strana (MoP) Okvirnog sporazuma, održan 1. juna 2009. u Beogradu
 - o Organizacija Drugog sastanka Strana;
 - o Izrada i usvajanje dokumenata na Drugom sastanku Strana:
 - *Izvještaj o provođenju Okvirnog sporazuma i radu Savske komisije za period od 1. aprila 2007 – 31. marta 2009.*,
 - *Deklaracija*
 - o Potpisivanje *Protokola o sprječavanju zagađenja voda prouzrokovano plovidbom uz Okvirni sporazum*.
- Priprema i usvajanje *Godišnjeg izvještaja o radu i aktivnostima Savske komisije za finansijsku 2008. godinu*
- Godišnji plan rada i programi rada
 - o Priprema, usvajanje i praćenje izvršenja *Plana rada Savske komisije za finansijsku 2009. godinu*;
 - o Odobrenje godišnjih programa rada stručnih grupa za finansijsku 2009. godinu.
- Pitanja upravljanja vodama
 - o Priprema *Izvještaja o Analizi sliva rijeke Save*, uključujući pripremu *Hidrološkog izvještaja za Analizu sliva rijeke Save* kao i *Hidromorfološkog dijela SRBA izvještaja*.
 - o Priprema i pokretanje projekta *Priprema i implementacija Sava RBM Plana*;
 - o Priprema sadržaja *Programa za izradu Plana za upravljanje rizikom od poplava u slivu rijeke Save*;
 - o Priprema *Akcijskog plana za poplave u slivu rijeke Save* (kao podrška aktivnostima ICPDR-a u slivu rijeke Dunav);
 - o Testiranje i poboljšanje Sistema ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata;
 - o Priprema projekata (i istraživanje mogućih izvora financiranja)
 - *Sigurnosni sistem za upravljanje zagađenjem voda za sliv rijeke Save*;
 - *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*;
 - *Studija mapiranja poplava za rijeku Savu*;
 - *Upravljanje nanosom u slivu rijeke Save*;
 - *Analiza interesnih grupa i plan uključivanja javnosti za sliv rijeke Save*;
 - o Ostala pitanja.

-
- Pitanja iz područja plovidbe
 - o Nastavak aktivnosti na obnovi i razvoju plovidbe na plovnom putu rijeke Save:
 - Praćenje aktivnosti Strana Okvirnog sporazuma na pripremi/izvršenju glavnog projekta plovnog puta rijeke Save;
 - Izrada i provođenje projekta *Glavni projekat i instalacija prototipa za riječne informacijske servise u slivu rijeke Save*;
 - o Pripremne aktivnosti na projektu *Master plan za razvoj nautičkog turizma u slivu rijeke Save*;
 - o Izrada nacrt niza dokumenata koji se odnose na sigurnost i tehnička pitanja plovidbe.
 - Međusektorska pitanja
 - o Provođenje projekta *Priprema implementacijskih dokumenata za provođenje Sava GIS-a*;
 - o Priprema projekata (i istraživanje mogućih izvora financiranja)
 - *Hidrološka studija za sliv rijeke Save*;
 - *Razvoj i nadogradnja hidrološkog i meteorološkog informacijskog sistema i sistema za upozoravanje na opasnost od / prognoziranje poplava u slivu rijeke Save* (u suradnji sa NHMS-ima zemalja u slivu rijeke Save).
 - Uspostavljanje *Ad-hoc* stručne grupe za riječne informacijske servise – RIS (*Ad-hoc* RIS EG).
 - Okončanje rada *Ad-hoc* stručne grupe za hidrološka pitanja koja se odnose na plovidbu.
 - Praćenje rada stručnih grupa Savske komisije (navedenih pod Dodatkom 2).
 - Rad na nacrtu protokola uz Okvirni sporazum
 - o Izrada *Nacrta protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum* i vođenje pregovora o konačnom usuglašavanju teksta protokola;
 - o Izrada *Nacrta protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum*,
 - o Izrada *Nacrta protokola o prekograničnim utjecajima uz Okvirni sporazum*.
 - Suradnja i učešće javnosti
 - o Praćenje provođenja *Zajedničke izjave o razvoju unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koje se zajednički vodi sa ICPDR-om i Dunavskom komisijom;
 - o Mogućnosti uključivanja interesnih grupa u provođenje *Okvirnog sporazuma*;
 - o Suradnja sa raznim nacionalnim institucijama, regionalnim i međunarodnim organizacijama;
 - o Organiziranje sastanaka i radionica;
 - o Organiziranje Dana rijeke Save 2009. i izrada Plana aktivnosti za Dan rijeke Save 2010.;
 - o Izdavanje biltena Savske komisije, *Sava NewsFlash*, kao i dvije stručne publikacije: *Izveštaj o Analizi sliva rijeke Save* i *Obnova i razvoj plovidbe u slivu rijeke Save*;
 - o Kontinuirano ažuriranje internet stranice Savske komisije;
 - o Aktivnosti odnosa sa javnošću.
 - Pravna pitanja
 - o Izmjena *Kriterija za ocjenu rada članova osoblja Sekretarijata*;
 - o Izmjene *Pravila procedure Savske komisije*;
 - o Odobravanje *ad hoc* statusa posmatrača Svjetskom fondu za zaštitu prirode (WWF);

- Produženje *ad hoc* statusa posmatrača NVO “Zelena akcija” iz Republike Hrvatske;
 - Odobravanje statusa stalnog posmatrača Republici Makedoniji;
 - Izrada internih propisa Savske komisije.
- Financijska pitanja
- Usvajanje budžeta za financijsku 2009. godinu;
 - Usvajanje izvještaja o izvršenju budžeta za financijsku 2008. godinu;
 - Revizija financijskog upravljanja Savske komisije, i usvajanje revizorskog izvještaja za financijsku 2008. godinu;
 - Izmjene i dopune *Financijskih pravila Savske komisije*;
 - Izrada internih financijskih propisa Savske komisije.

DODATAK IV

Lista skraćenica

ADN	European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways / Evropski sporazum međunarodnom prijevozu opasnog tereta unutarnjim plovnim putevima
AEWS	Accident Emergency Warning Sistem / Sistem ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata
<i>Ad-hoc</i> FIN EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for Financial Issues / <i>Ad-hoc</i> stručna grupa za financijska pitanja
<i>Ad-hoc</i> GIS EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for GIS / <i>Ad-hoc</i> stručna grupa za GIS
<i>Ad-hoc</i> HIN EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for Hydrological Issues in Navigation / <i>Ad-hoc</i> stručna grupa za hidrološka pitanja u plovidbi
<i>Ad-hoc</i> HM EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for Hydrological and Meteorolog. Issues / <i>Ad-hoc</i> stručna grupa za hidrološka i meteorološka pitanja
<i>Ad-hoc</i> L-EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for Legal Issues / <i>Ad-hoc</i> stručna grupa za pravna pitanja
<i>Ad-hoc</i> RIS EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for River Information Services / <i>Ad-hoc</i> stručna grupa za riječne informacijske servise
APC	Accident Prevention and Control / Sprječavanje i kontrola akcidenata
B&H / BA	Bosnia and Herzegovina / Bosna i Hercegovina
CCNR	Central Commission for Navigation on the Rhine / Centralna komisija za plovidbu rijekom Rajnom
CEVNI	European Code for Inland Navigation / Evropski kod za unutarnju plovidbu
DC	Danube Commission / Dunavska komisija
DG ENV	Directorate General of the EC for Environment / Generalni direktorat Evropske komisije za okoliš
DG TREN	Directorate General of the EC for Transport / Generalni direktorat Evropske komisije za transport
DIKTAS	Protection and sustainable use of the Dinaric karst transboundary aquifer system / Zaštita i održivo korišćenje sistema prekograničnih akvifera u Dinarskom kršu
EEA	European Environment Agency / Evropska agencija za okoliš
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development / Evropska banka za obnovu i razvoj
EC	European Commission / Evropska komisija

EIB	European Investment Bank / Evropska investicijska banka
ERUSRS Forum	Chambers of Commerce from the Sava River Basin / Privredne komore u slivu rijeke Save
Espo konvencija	Convention on environmental impact assessment in a transboundary context / Konvencija o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu
EU	European Union / Evropska unija
EU FP6	6 th Framework Program of EU / 6. okvirni program EU
EU WFD	EU Water Framework Directive / Okvirna Direktiva o vodama Evropske Unije
FP	Flood Prevention / Zaštita od poplava
FRMP	Flood Risk Management Plan / Plan upravljanja rizikom od poplava
FY	Financial Year of the Sava Commission / Financijska godina Savske komisije
GIS	Geographical Information Sistem / Geografski informacijski sistem
GWP	Global Water Partnership / Globalno partnerstvo za vode
GWP-Med	Mediterranean Regional Partnership of the GWP / Mediteransko regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode
HEC-RAS	Hydrologic Engineering Centers River Analysis System / Riječni analitički sistem centara za hidrologiju
HR	Republic of Croatia / Republika Hrvatska
ICPDR	International Commission for the Protection of the Danube River / Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav
ICPR	International Commission for the Protection of the Rhine / Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Rajne
IPA	EU Instrument for Pre-Accession Assistance / EU instrument predpristupne pomoći
IWT	Inland Waterway Transport / Prijevoz unutarnjim plovnicama
JRC	Joint Research Centre / Zajednički centar za istraživanje
Konvencija o vodama	UNECE Convention on the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes / Konvencija o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera UNECE-a

MED EU WI/ WFD JP	Mediterranean EU Water Initiative/WFD Joint Process / Inicijativa Evropske unije za vode Sredozemlja / Zajednički proces Okvirne direktive o vodama
MIO-ECSDE	Mediterranean Information Office for Environment Culture and Sustainable Development / Meditranska informacijska služba za ekološku kulturu i održiv razvoj
MoP	Meeting of the Parties / Sastanak Strana Okvirnog sporazuma
NELI	Cooperation-network for logistics and nautical education focusing on inland waterway transport in the Danube corridor supported by innovative solutions / Suradnička mreža za logistiku i nautičku edukaciju sa fokusom na prijevoz unutarnjim plovnicima dunavskim koridorom podržana inovativnim rješenjima
NEWADA	Network of Danube Waterway Administrations / Mreža uprava za plovni put Dunava
NVO	Non-Governmental Organization / Nevladina organizacija
NHMS	National Hydro-Meteorological Service / Nacionalni hidrometeorološki zavod
Okvirni sporazum	Framework Agreement on the Sava River Basin / Okvirni sporazum o slivu rijeke Save
OSCE	Organization for Security and Cooperation in Europe / Organizacija za evropsku sigurnost i suradnju
PEG APC	Permanent Expert Group for Accident Prevention and Control / Stalna stručna grupa za sprječavanje i kontrolu akcidenata
PEG FP	Permanent Expert Group for Flood Prevention / Stalna stručna grupa za zaštitu od poplava
PEG NAV	Permanent Expert Group for Navigation / Stalna stručna grupa za plovidbu
PEG RBM	Permanent Expert Group for River Basin Management / Stalna stručna grupa za upravljanje riječnim slivom
PIAC	Principal International Alert Center / Glavni međunarodni centar za alarmiranje
PIANC	Permanent Congress of the International Navigation Association / Stalni kongres međunarodne asocijacije za plovidbu
PLATINA	Platform for the implementation of NAIADES / Platforma za implementaciju NAIADES-a
RBM	River Basin Management / Upravljanje riječnim slivom
RCC	Regional Cooperation Council / Vijeće za regionalnu suradnju

RIS	River Information Service / Riječni informacijski servisi
RISKBASE	Coordination action on risk based management of river basins / Koordinacijski radovi na upravljanju riječnim slivovima zasnovanom na riziku
RS	Republic of Serbia / Republika Srbija
Sava CMS	Content Management System for the Sava River / Sistem za upravljanje sadržajem za rijeku Savu
Sava FAP	Flood Action Plan for the Sava River Basin / Akcijski plan za poplave za sliv rijeke Save
Sava GIS Strategija	Geographic Information System Strategy for the Sava River Basin / Strategija za Geografski informacijski sistem za sliv rijeke Save
Savska komisija	International Sava River Basin Commission / Međunarodna komisija za sliv rijeke Save
SedNet	European Sediment Network / Evropska mreža interesnih grupa koje se bave upravljanjem nanosom
SEETO	South East Europe Transport Observatory / Opservatorij za transport za jugoistočnu Evropu
SRB	Sava River Basin / Sliv rijeke Save
TCP SEE	Transnational Cooperation Programme for South/Eastern Europe / Međudržavni program suradnje za jugoistočnu Evropu
ToR	Terms of Reference / Projektni zadatak
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe / Ekonomska komisija za Evropu Ujedinjenih nacija
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization / Organizacija za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih nacija
UNESCO IHP	UNESCO International Hydrological Programme / Međunarodni hidrološki program UNESCO-a
USACE	United States Army Corps of Engineers / Jedinica za inženjeriju Vojske SAD-a
USAID	United States Agency for International Development / Agencija za međunarodni razvoj SAD-a
WACOSS	Water Pollution Contingency Management Sistem for the Sava River Basin / Sigurnosni sistem za upravljanje zagađenjem voda za sliv rijeke Save
WANDA	Waste Management for Inland Navigation on the Danube / Upravljanje otpadom u unutarnjoj plovidbi na rijeci Dunav

WATCAP	Water and climate adaptation plan for the Sava River Basin / Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save
WB	World Bank / Svjetska banka
WMO	World Meteorological Organization / Svjetska meteorološka organizacija
WWF	World Wide Fund for Nature / Svjetski fond za zaštitu prirode